

DRODZY CZYTELNICY!

Trzymacie specjalne wydanie „Szkolniaka” w całości poświęconego językom obcym. Chcemy gorąco zachęcić Was do nauki języków oraz do jak najlepszego poznania naszego języka ojczystego. Wiele osób podejmujących naukę języka niestety dość szybko się zniechęca. Oczekują oni, że nauczą się szybko, łatwo i bez wysiłku, choć niestety nie jest to prawdą. Niczego nie nauczymy się i niczego nie osiągniemy, jeśli nie będziemy solidnie i systematycznie pracować. Nauka języka jest jak trening sportowca – nikt nie wygra igrzysk olimpijskich, jeśli zamiast codziennego intensywnego treningu poświęci raz na tydzień pół godziny. Nasz sukces zależy od naszych chęci i naszej wytrwałości.

Znajomość języków otwiera niezliczone możliwości, świat staje się bliższy i bardziej zrozumiały, można czerpać z niego pełnymi garściami! Rozrywka, ciekawostki, wiedza, nowe znajomości, lepsza praca – to wszystko zyskujemy dzięki znajomości języków. Do tego satysfakcja z przekraczania kolejnych granic i dokonywania pozornie niemożliwego.

Nauka języków to przygoda, wyprawa w nieznaną i niespodzianki. Uczmy się nie z obowiązku, lecz z chęci odkrywania nowego. Nie poddajmy się lenistwu! Kiedy nie powtarzamy na bieżąco i nie korzystamy z języka na co dzień, niestety wiele zapominamy. Na szczęście dzięki gruntownie opanowanym strukturom, wystarczy potem przejrzeć notatki, przekartkować podręcznik, posłuchać rozmowy i wszystko wraca!

Pasji i wytrwałości w odkrywaniu tajemnic językowych życzy
Wam **Sylwia Lipiec**, nauczyciel języka niemieckiego.

CIEKAWOSTKI JĘZYKOWE

Na świecie istnieje ponad 6 tysięcy języków.

Dla największej liczby ludności świata językiem ojczystym jest język chiński, którym mówi ponad miliard ludzi. Około 400 milionów ludzi posługuje się językiem hindi, 350 milionów – językiem hiszpańskim, a 320 milionów – językiem angielskim.

Ponad połowa ludności świata mówi jednym z siedmiu języków: angielskim, arabskim, bengalskim, chińskim, hindi, hiszpańskim lub portugalskim.

Na kontynencie europejskim mówi się około 150 językami.

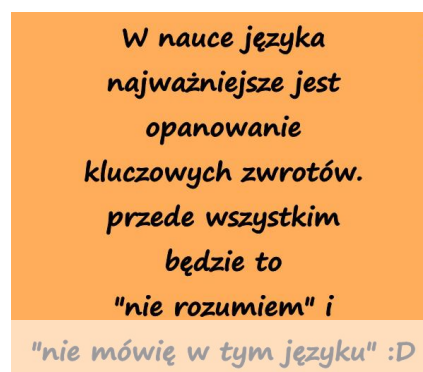
Po ostatnim rozszerzeniu Unii Europejskiej Unia ma już 24 języki urzędowe.

Z badań Komisji Europejskiej wynika, że niemal połowa obywateli Europy potrafi porozumiewać się w języku innym niż ich język ojczysty. Prawie wszyscy mieszkańcy Luksemburga (97%) posługują się językiem obcym w stopniu umożliwiającym rozmowę.

Naukowcy wyróżniają około 1500 języków afrykańskich. W Sudanie używanych jest około stu języków.

Jednym z najciekawszych języków europejskich jest język islandzki.

Od tysiąca lat prawie się nie zmienił, dlatego Islandczycy mogą czytać teksty z XII w. Wszystkie obce wyrazy są zastępowane islandzkimi neologizmami. Oto przykłady: koncert to „tónleikar”, czyli „gra dźwięków”, odrzutowiec to „thota”, czyli „przelatywać jak strzała”.

DLACZEGO WARTO UCZYĆ SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH?

Na pewno zastanawialiście się, po co w szkole jest język angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski czy też jeszcze inny. Zapewne nieraz trudziliście się przy nauce słówek na kartkówkę, czy też próbie zrozumienia gramatyki. Jestem przekonana, iż w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego przed wami wiele takich chwil, dlatego przedstawiam Wam kilka powodów, dla których warto się nie poddawać:

1. **Więcej możliwości pracy** (znajomość więcej niż jednego języka daje Wam możliwość pracy jako np. tłumacz czy nauczyciel języka obcego).
2. **Łatwość porozumiewania się** (być może kiedyś, jako dorośli ludzie, uda Wam się wyjechać za granicę. Wtedy też nie będziecie mieć, aż tak dużego problemu z dogadaniem się).
3. **Dodatkowa umiejętność w CV** (nawet jeśli nie przyda Wam się ona na co dzień w pracy, o którą się ubiegacie, to i tak zostaniecie wtedy wybrani w pierwszej kolejności).
4. **Oglądanie filmów i czytanie książek w oryginale czy też tłumaczenie stron internetowych** (może zdarzyć się tak, iż zaciekawi Was jakiś film lub serial, ale będzie on bez tłumaczenia czy też polskich napisów. Jeśli posiadacie umiejętność rozumienia tekstu ze słuchu, oglądanie będzie czystą przyjemnością).
5. **Możliwość zamawiania towarów z zagranicznych stron** (jest o wiele łatwiejsze, gdy nie potrzebujesz do tego słownika lub internetowego tłumacza).
6. **Pomoc innym** (Jeśli ktoś z Twojej rodziny będzie się uczył danego języka, nie sprawi Ci problemu wyjaśnienie mu tego. Poza tym jeśli twoje dzieci nie będą sobie z nim radziły - zaoszczędzisz na korepetycjach! Ale pamiętaj! Pomagać możesz nie tylko rodzinie, pomoc przyda się też innym, a dobry uczynek i uśmiech na ich twarzach to świetne wynagrodzenie!).

Natalia Rysiowska, 6e

Najdłuższe słowa w różnych językach:

Rindfleischetikettierungsüberwachungsaufgabenübertragungsgesetz 63-literowe słowo określające prawo znakowania mięsa wołowego (j. niem.)

Pneumonoultramicroscopicsilicovolcanoconiosis 45-literowe słowo określające chorobę płuc (i. ang.)

JAK SIĘ UCZYĆ JĘZYKÓW?

Trening czyni mistrza to stare przysłowie, ale jak zawsze aktualne. Znajomości języka nie da się nabyć w sposób magiczny, przychodzi ona po latach ćwiczeń.

Nie ma się czego wstydzić. Wielu ludzi, szczególnie starszych, niechętnie ćwiczy języki obce, ponieważ są nieśmiali lub obawiają się popełniania błędów.

Baw się i ciesz się zdobywanym doświadczeniem. Jeśli podchodzi się do nauki języka jako do nudnego i męczącego zadania, nie będzie ona efektywna, a motywacja będzie spadać. Istnieje całe mnóstwo sposobów na urozmaicenie i uatrakcyjnienie procesu nauki.

Ucz się tak, jak lubisz. Każdy uczy się na swój sposób, dlatego najlepiej jest eksperymentować i samemu określić, co jest dla nas skuteczne. Warto zaplanować naukę języka w taki sposób, aby odpowiadała ona nam i naszemu trybowi życia.

Używaj języka regularnie. Podobnie jak z samochodem – nieużywany język stanie się niezdarny i zardzewieje.

Realistyczne podejście. Nie ucz się wszystkiego naraz. Ustal jasne i realistyczne cele.

Co było, a nie jest... Niektórzy uważają, że skoro nie udało się im nauczyć języka w szkole, nie uda im się to także w późniejszym życiu. Jednak wiele osób, którym nie szło w szkole, uczy się języka później, po części za sprawą atrakcyjnych i skutecznych, nowoczesnych metod, a po części za sprawą większej motywacji do nauki.

Zanurz się. Warto obcować z nowym językiem tak dużo, jak to możliwe.

Gimnastyka umysłu

Rozpowszechniony jest pogląd, że uczenie się kilku języków zaśmieca umysł. Badania jednak wskazują, że im więcej języków znamy, tym łatwiej jest nam uczyć się następnych. Znajomość więcej niż jednego języka jest pomocna. Łatwiej jest się przystosować, łatwiej wymówić pewne słowa i samogłoski

Językoznawcy odkryli też, że znajomość więcej niż jednego języka przynosi korzyści także w innych obszarach, takich jak umiejętność logicznego myślenia czy wyniki naukowe. Udowodniono na przykład, że dzieci dwujęzyczne lepiej rozwiązują zadania zawierające informacje wprowadzające w błąd.

CIEKAWOSTKI JĘZYKOWE

Są na świecie języki, którymi mówi nie więcej niż sto osób. Należy do nich język ajnuski (ajnu), którym posługują się Ajnowie, zamieszkujący japońską wyspę Hokkaido. Dużą rolę w utrwaleniu tego języka odegrał Bronisław Piłsudski, brat Józefa Piłsudskiego. Zesłany na Sachalin podjął studia etnograficzne nad mieszkańcami wysp.

Naukowcy szacują też, że istnieje około 50 języków, które znają tylko pojedyncze osoby.

W ciągu minionych 500 lat przestało istnieć około 300 języków.

Jak szacują eksperci UNESCO, danym językiem musi mówić co najmniej 100 tysięcy ludzi, aby był on przekazywany z pokolenia na pokolenie.

W Europie do języków zagrożonych wymarciem należą m.in. irlandzki, dolnołużycki, górnołużycki, kornwalijski, prowansalski, bretoński, gaskoński i fryzyjski.

Język menomini zna osiem osób na świecie.

Tylko pięć osób na świecie mówi językiem Indian Idaho.

Mati ke to język Aborygenów żyjących na północnym wybrzeżu Australii, którym mówią tylko trzy osoby: dwóch mężczyzn i kobieta.

I nawet im trudno jest się porozumieć, gdyż mężczyźni mówią różnymi odmianami mati ke, a poza tym ich kultura zabrania mężczyźnie rozmów z dorosłą kobietą, nawet jeśli jest ona jego bliska krewna.

CIEKAWOSTKI JĘZYKOWE

Na świecie jest dziś między 6000 a 7000 języków; używa ich 7 miliardów ludzi, zamieszkałych na terenie 189 państw.

W samej Europie funkcjonuje około 225 rodzimych języków.

Najwięcej ze wszystkich języków świata funkcjonuje na terenie Azji i Afryki.

Co najmniej połowa światowej populacji jest dwu- lub wielojęzyczna.

Zakres słownictwa wielu języków obejmuje 50 000 lub więcej słów, lecz poszczególni użytkownicy języków zazwyczaj znają i wykorzystują ledwie ułamek całkowitego zasobu słów.

W codziennych rozmowach ludzie cały czas stosują te same kilkaset słów.

Wielojęzyczność niesie liczne korzyści: ułatwia uczenie się kolejnych języków, wpływa pozytywnie na proces myślenia i sprzyja kontaktom z innymi ludźmi i kulturami, łatwiej jest znaleźć pracę.

Języki europejskie można podzielić na trzy rodziny: języki germańskie, romańskie i słowiańskie. Rodzina języków **germańskich**: duński, norweski, szwedzki, islandzki, niemiecki, niderlandzki, angielski i jidysz. Rodzina języków **romańskich**: włoski, francuski, hiszpański, portugalski i rumuński. Rodzina języków **słowiańskich**: rosyjski, ukraiński, białoruski, polski, czeski, słowacki, słoweński, serbski, chorwacki, macedoński i bułgarski.

Oprac. Maja Biskup, 8d

POLSKIE CIKAWOSTKI JĘZYKOWE

Najstarszym zabytkiem języka polskiego jest *Bulla gnieźnieńska* z 1136 roku, nazywana „złotą bullą języka polskiego”. W łaciński tekst wpleciono 410 nazw osobowych i miejscowych w języku polskim. Najstarsze pełne zdanie zapisane w języku polskim pochodzi z *Księgi Henrykowskiej* powstałej w drugiej połowie XIII wieku, która była kroniką klasztoru cystersów w Henrykowie.

W 1887 r. warszawski lekarz Ludwik Zamenhof opublikował pierwszy podręcznik do nauki stworzonego przez siebie sztucznego międzynarodowego języka esperanto. Dziś językiem tym posługuje się już kilka milionów ludzi na całym świecie. Esperanto używane jest w ponad 80 krajach na sześciu kontynentach, jest też stosowane podczas oficjalnych obrad UNESCO i ONZ. Ma proste reguły gramatyczne, a słownictwo w dużej mierze pokrywa się z innymi językami.

W Polsce jest kilkadziesiąt szkół, w których dzieci uczą się języka kaszubskiego. W języku tym wydawane są książki i czasopisma, emitowane są regionalne programy radiowe i telewizyjne. Niektórzy uważają kaszubski jedynie za dialekt języka polskiego, ale zdaniem wielu językoznawców można w tym przypadku mówić o odrębnym języku.

"Pan Tadeusz" Adama Mickiewicza doczekał się tłumaczenia na język kaszubski. Przekładu polskiej epopei narodowej dokonał twórca literatury kaszubskiej Stanisław Janke. Oto fragment inwokacji:

Lëtwiò! Tatczëzno mòja! të jes jak to zdrowië.
 Kùli cã trzeba trzëmac, nen leno sã dowië,
 Chto cã stracył. Dzys snòżosc twòjã w całi zdobie
 Widzã i opisëja, bò teskniã pò tobie.
 Swiãtò Panno, co Jasny brónisz Czãstochòwë
 I w Òstri swiëcysz Brómie! Të, co gard zómkòwi
 Nowògròdzczzi zastòwiòsz z jegò wiérnym lëdã!
 Jak mie, dzeckò, do zdrowiò tej jes wróca cëdã
 (Czej òd płaczący matczy pòd Twòjã òpiekã
 Ofiarowóny, martwą jò pòdniòst pòwiekã
 I zarò jò mógl piechti do Twëch swiãtnic progù
 Jic za wróconé żëcé pòdzãkòwac Bògù),
 Tak nas pòwrócysz cëdã na stronã tańczoną.

UŚMIECHNIJ SIĘ!

Polak we francuskiej restauracji.

Nie zna języka, jednak usiłuje coś zamówić:

- La Spagetti proszę i La kawa.

Okazuje się, że kelner nie ma większych problemów. Zadowolony Polak dodaje:

- La jeszcze deser.

Znowu otrzymuje to co zamówił. Prosząc o rachunek mówi więc do kelnera:

- La kelner widzi jak ja La dobrze po La Francusku La mówię?

- Jakbym nie był Polakiem, to by pan nic nie zjadł!

TAJEMNICZE A1, B1 - CO TO TAKIEGO?

Są różne klasyfikacje znajomości językowej. Jedną z nich przyjęła Rada Europy, wprowadzając sześć poziomów oznaczonych wielką literą i dodatkowo cyfrą: A1 - początkujący, A2 - niższy średnio-zaawansowany, B1 - średnio-zaawansowany, B2 - wyższy średnio-zaawansowany, C1 - zaawansowany, C2 - profesjonalny. Poziom A1 odpowiada najmniejszej biegłości, a poziom C2 – największej.

Osoba posługująca się językiem na poziomie:

A 1 (Beginner/Breakthrough) - rozumie i potrafi stosować podstawowe zwroty potoczne i wyrażenia dotyczące życia codziennego.

A2 (Elementary/Pre-intermediate/Waystage) - rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia związane z życiem codziennym.

B 1 (Intermediate/Threshold) - rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd.

B 2 (upper/post-intermediate/Vantage) - rozumie znaczenie głównych wątków przekazu na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem danego języka.

C 1 (Advanced/Operational proficiency) - rozumie szeroki zakres trudnych, dłuższych tekstów, dostrzegając także znaczenia ukryte. Potrafi wypowiadać się płynnie, spontanicznie, bez większego trudu odnajdując właściwe sformułowania.

C 2 (Nearly native-speaker level Mastery- może z łatwością zrozumieć praktycznie wszystko, co usłyszy lub przeczyta.

Oprac. Weronika Duda

ŁAMAŃCE JĘZYKOWE

W każdym języku możemy znaleźć całe zdania, które podczas wymawiania następczą nam trudności. Przed Wami kilka takich propozycji. Spróbujcie głośno wymówić podane przykłady. Łatwo?

W języku polskim:

- I cóż, że cesarz ze Szwecji?
- Gdy Pomorze nie pomoże, to pomoże może morze, a gdy morze nie pomoże, to pomoże może las.
- I cóż, że się cieszysz, że się czeszesz w Szwecji?
- Wyindywidualizowaliśmy się z rozentuzjzmowanego tłumy prestidigitatorów, który czytał przekarykaturalizowaną i przeliteraturalizowaną literaturę.
- Koszt poczt w Tczewie.
- Płynie buk przez Bug, dałby Bóg, żeby buk nie wpadł w Bug.
- Gżegzółka grzała grzańca, gdy grzmiący grzmot gromko grzmiał grożąc grzesznikom.
- Bzyczy bzyg znad Bzury zbzikowane bzdury, bzyczy bzdury, bzdurstwa bzdurzy i nad Bzurą w bzach bajdurzy, bzyczy bzdury, bzdurnie.

W języku angielskim:

- She sells seashells by the seashore.
- Tie twine to three tree twigs.
- Drew Dodd's dad's dog's dead.

W języku hiszpańskim

- En tres tristes trastos de trigo, tres tristes tigres comían trigo. Comían trigo, tres tristes tigres, en tres tristes trastos de trigo.

W języku niemieckim

- Blautkraut bleibt Blaukraut und Brautkleid bleibt Brautkleid.
- Fischers Fritze fischt frische Fische.
- Der Zahnarzt zieht Zähne mit Zahnarztzange im Zahnarztzimmer.

Tegoroczna wystawa

JAK ŚWIĘTUJEMY DZIEŃ JĘZYKÓW W NASZEJ SZKOLE?

26 września obchodzimy Europejski Dzień Języków. Jest to dzień, w którym Rada Europy chce zachęcić 800 milionów Europejczyków z 47 krajów do nauki języków obcych – niezależnie od wieku. W tym dniu na całym świecie organizuje się warsztaty, konferencje, konkursy i inne imprezy promujące naukę i porozumiewanie się w językach obcych.

W naszej szkole organizujemy z tej okazji m.in. konkursy plastyczne i wystawy, których celem jest promowanie nauki języków. Uczestnicy konkursów przygotowują plakaty, które skutecznie zachęcają do nauki i przedstawiają korzyści płynące ze znajomości nie tylko ojczystego języka, lecz przede wszystkim innych języków.

W naszej bibliotece szkolnej można wypożyczyć książki w języku angielskim i sprawdzić, czy wszystko rozumiemy.

W tym roku wydajemy też specjalny numer gazetki szkolnej "Szkolniak" w całości poświęcony językom obcym.

Redakcja

Wystawa w bibliotece szkolnej

FAŁSZYWI PRZYJACIELE

Termin ten odnosi się do wyrazów dwóch języków o identycznej lub podobnej formie (graficznej i/lub fonetycznej), lecz różnych znaczeniach.

- akta** to po szwedzku uważać, chronić
- anka** to po szwedzku kaczka
- bagno** to po włosku łazienka
- das Blatt** to po niemiecku kartka lub liść
- cena** to po hiszpańsku kolacja
- čerstvý** to po słowacku świeży
- data** to po angielsku dane
- divan** to po czesku kanapa lub sofa
- der Dom** to po niemiecku katedra
- dress** to po angielsku sukienka
- elf** to po niemiecku jedenaście
- die Grube** to po niemiecku kopalnia
- herb** to po angielsku zioło
- jama** to po szwedzku miauczeć
- lek** to po szwedzku zabawa
- novel** to po angielsku powieść
- ordinary** to po angielsku zwyczajny, zwykły
- pan** to po hiszpańsku chleb
- pasta** to po angielsku makaron
- die Puppe** to po niemiecku lalka
- residencia** to po hiszpańsku akademik
- rana** to po hiszpańsku żaba
- syn** to po szwedzku wzrok
- ser** to po hiszpańsku być
- talar** to po szwedzku mówię

Najczęściej używane języki świata to: chiński (również mandaryński), angielski, hiszpański, hinduski i arabski. Na kolejnych pozycjach znajdują się takie języki jak: portugalski, koreański, jawański, rosyjski, japoński, a z bardziej popularnych w Europie – niemiecki, francuski i włoski.

10 najtrudniejszych języków świata: islandzki, język nawaho, baskijski, fiński, węgierski, polski, koreański, japoński, arabski i mandaryński. Warto zauważyć, że nasz ojczysty język jest aż na **6 miejscu**.

Natalia Rysiowska, 6e

UŚMIECHNIJ SIĘ!

Na rozmowie kwalifikacyjnej:

- Ile zna pan języków?
- Trzy.
- Jakie?
- Rosyjski, angielski i francuski.
- Proszę powiedzieć coś po angielsku.
- Guten Tag.
- Ale to jest po niemiecku...
- A to cztery.

EUROPEJSKIE JĘZYKI

Unia Europejska to organizacja działająca od 1 listopada 1993 roku. Obecnie w jej skład wchodzi 27 państw europejskich (Wielka Brytania wystąpiła z niej w tym roku). W UE funkcjonują 24 języki urzędowe. Z okazji Europejskiego Dnia Języków chciałbym zaprezentować Wam podstawowe słowa w ośmiu językach używanych w krajach unijnych.

Polski	Dzień dobry	Proszę	Przepraszam	Dziękuję	Do widzenia
Angielski	Good morning	Please	Sorry	Thank you	Goodbye
Hiszpański	Buenos días	Por favor	Perdóneme	Gracias	Adiós
Niemiecki	Guten Morgen	Por favor	Entschuldigung	Danke	Auf Wiedersehen
Portugalski	Bom Dia	Por favor	Com licença	Obrigado	Adeus
Włoski	Buongiorno	Per favore	Mi scusi	Grazie	addio
Niderlandzki	Goedemorgen	Alstublieft	Excuseer mij	Dank je	Vaarwel
Czeski	Dobré ráno	Prosím	Promiňte	Děkuji	Ahoj

Oprac. Patryk Woliński, 6e

QUIZ JĘZYKOWY Z NAGRODAMI

Zapraszamy do sprawdzenia swojej wiedzy o językach. Wśród autorów poprawnych odpowiedzi rozlosujemy trzy zestawy nagród. Na poprawnie wypełnione kupony czekamy do piątku 2.10.2020 r. do godz. 15.00 w bibliotece szkolnej.

- Ile rdzennych języków występuje w Europie?
a) 1500
b) 200-300
c) 100-150
- Ilu języków używa się na świecie?
a) 6000
b) 600
c) 60000
- Który z języków jest najczęściej używanym językiem na świecie?

- hindi
  - chiński
  - angielski
4. Kto stworzył język esperanto?
a) Ludwik Zamenhof
b) John Cleese
c) Julian Tuwim
5. Kiedy obchodzony jest Europejski Dzień Języków?
a) 25 września
b) 26 września
c) 28 września
6. W którym języku pisze się od prawej do lewej?
a) greckim
b) japońskim
c) arabskim
7. Który z poniższych języków pisany jest cyrylicą?
a) bułgarski
b) fiński
c) gruziński
8. Ile jest języków afrykańskich?
a) 1000
b) 2000
c) 500

9. W Rosji używa się:

- ok. 20 języków
- ok. 200 języków
- ok. 2000 języków

10. Jaki poziom językowy powinni osiągnąć ósmoklasiści po dwóch latach nauki?

- A1
- A2
- B1

KUPON KONKURSOWY

Wpisz właściwą literę w kratkę

1. ☐	6. ☐
2. ☐	7. ☐
3. ☐	8. ☐
4. ☐	9. ☐
5. ☐	10. ☐

Imię.....

Nazwisko.....

Klasa .....

Bibliografia:

1. Leksykon PWN. Ludy i języki świata, pod red. K. Damm i A. Mikusińskiej, Warszawa 2000;
2. Artykuły z elektronicznego wydania pisma „Angloman” (<http://anglofan.felberg.pl>), poświęconego językom obcym oraz ich nauczaniu;
3. Nowa Encyklopedia Powszechna PWN, Warszawa 1995;
4. Wielka Internetowa Encyklopedia Multimedialna, opracowana na podstawie Popularnej 5. Encyklopedii Powszechnej, Wydawnictwo Fogra;
6. Internetowa encyklopedia Wikipedia.
7. <http://www.atominium.pl/ciekawos>
8. <http://edl.ecml.at/LanguageFun/L:PL/Default.aspx>
9. <http://marcinmazurek.com.pl/polskalamance-jezykowe>
10. <https://effective-english.pl/wymowa/tongue-twisters-czyli-angielskie-lamance-jezykowe.php>
11. <https://polskiobserwator.de/eduknajpopularniejszych-niemieckich-lamancow-jezykowych/>
12. <https://www.inmsol.com/pl/sin-categoria-pl/hiszpanskie-lamance-jezykowe/>
13. <https://pl.babbel.com/pl/magazin-slowo-na-swiecie>
14. <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo-slowo;14000.html>
15. <https://acentoespanol.pl/118/http://www.euroszkolasillesia.pl/ciek-jezykowe/about-english-pl>

KRZYŻÓWKA

"Przetłumacz na język angielski"

HAPPY BIRTHDAY

1. Pączek
2. Ciocia
3. Chłopiec
4. Sypialnia
5. Kwiaty
6. Motyl
7. Ojciec
8. Stońce
9. Córka
10. Masło
11. Urodziny
12. Gitara
13. Małpa
14. Syn

Oprac. Rafał Skrzyszewski

KUPON NA NIEPYTANIE

.....
(imię i nazwisko) (klasa)

Kupon ma za zadanie chronić ucznia przed pytaniem na ocenę z j. angielskiego lub j. niemieckiego.

Zapobiega on tylko od pytania, nie zwalnia ucznia z pisania kartkówki, klasówek i sprawdzianów.
Do wykorzystania w dniach 1-9 października 2020!!

Gazetka „Szkolnik” 2020/2021

Zespół redakcyjny w składzie: Maja Biskup, Weronika Duda, Kornelia Karwat, Lena Maluga, Natalia Rysiowska i Patryk Woliński
Opracowanie graficzne: Rafał Skrzyszewski
Opracowanie merytoryczne: Sylwia Lipiec
Opiekun: Ewa Abramek